

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN

S P R A W O Z D A N I E

Z DZIAŁALNOŚCI

ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ZA 2023 ROK

ORAZ

Z REALIZACJI

„PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN
NA LATA 2016 – 2025”

Kościan, 08 maj 2024 r.

I. WSTĘP

Z dniem 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zastępująca dotychczas obowiązującą ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zmiany w przepisach wprowadzone zostały ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535).

Przepisy, które weszły w życie zmieniają terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Ustawodawca przede wszystkim chciał uniknąć stygmatyzowania rodzin, żeby nie wskazywać, że tylko tam dochodzi do aktów przemocy. Przemoc domowa została na nowo zdefiniowana oraz wskazano wprost dwie nowe formy w postaci przemocy ekonomicznej oraz tzw. Cyberprzemocy.

Przecią domową jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej. Rozszerzono krąg osób określonych jako osoby doznające przemocy domowej. Zastąpiono również definicje "członka rodziny" poprzez wprowadzenie definicji "osoby doznającej przemocy domowej" oraz "osoby stosującej przemoc domową". Wskazano, że sprawcą przemocy może być osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 par. 11 Kodeksu karnego, ale też inna osoba spokrewniona lub niespokrewniona pozostająca w faktycznym związku, niezależnie od faktu wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także były małżonek, były partner lub inny członek rodziny, niezależnie od faktu wspólnego zamieszkiwania. Trzeba zaznaczyć, że jedynie osobę pełnoletnią można uznać w myśl nowych przepisów ustawy za osobę stosującą przemoc domową. Nowelizacja ustawy uregulowała status małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej. Według ustawy każdy małoletni jest traktowany jako osoba doznająca przemocy domowej. Po nowelizacji ustawy zespołowi interdyscyplinarnemu przypisano zadania o charakterze strategicznym, przez które kształtuje się lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej, natomiast do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy rozpatrywanie spraw indywidualnych. Wszelkie nowe regulacje prawne zawarte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej zostały wprowadzone dla zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa do życia i zdrowia, poszanowania godności osobistej każdego człowieka oraz w celu zapewnienia wszystkim osobom doznającym przemocy domowej właściwej i fachowej pomocy ze strony wszystkich instytucji powołanych do działania na ich rzecz.

Ustawa dokonuje wiele zmian w funkcjonowaniu zespołów interdyscyplinarnych tym samym zmieniając nazewnictwo grup roboczych na „grupy diagnostyczno-pomocowe”. Wprowadzono obowiązek zawiadamiania osoby stosującej przemoc domową o wszczęciu procedury „Niebieskiej Karty”. Nowym przepisem w działaniach grup diagnostyczno-pomocowych jest obowiązek monitorowania sytuacji rodziny po zakończeniu procedury przez okres dziewięciu miesięcy.

Ustawodawca podnosi w ustawie również obowiązkowy udział członków zespołu interdyscyplinarnego w posiedzeniach oraz możliwość złożenia przez zespół wniosku o popełnienie wykroczenia w związku z uchylaniem się osoby stosującej przemoc domową od udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i programach psychologiczno – terapeutycznych.

Do czasu wejścia w życie nowych przepisów posiedzenia zespołu odbywały się raz na kwartał, obecnie obowiązek posiedzeń zawężił się do okresu co dwa miesiące.

II. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA.

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2809).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).
7. Uchwała Nr XLVIII/569/23 Rady Miejskiej Kościana z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Kościan.

8. Zarządzenie Nr 883/23 Burmistrza Miasta Kościana z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Miejskiej Kościan.
9. Umowa partnerska o współpracy z dnia 01 września 2011 r. zawarta pomiędzy Gminą Miejską Kościan a instytucjami, o których mowa w art. 9 a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
10. Uchwała nr XII/136/16 Rady Miejskiej Kościana z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Kościan na lata 2016 - 2025”.

III. SKŁAD ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.

Ustawa z dnia 09 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), weszła w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia tj. z dniem 22 czerwca 2023 r. Zniosła wówczas dotychczasowe zespoły interdyscyplinarne. W związku z tą zmianą Burmistrz Miasta Kościana wydał Zarządzenie nr 883/23 z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Kościan.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego zostali powołani:

1. Przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie (4 osoby).
2. Przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kościanie.
4. Pedagog placówki oświatowej w Kościanie.
5. Kurator sądowy Sądu Rejonowego w Kościanie.
6. Przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie.
7. Przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

IV. CELE FUNKCJONOWANIA.

1. Rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach, oparte na współpracy profesjonalnych służb i instytucji zajmujących się problemem przemocy.
2. Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, ochrony ofiar przemocy oraz inicjowanie i wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych na terenie miasta Kościana.

V. REALIZOWANE ZADANIA.

1. Integrowanie i koordynowanie działań służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Diagnozowanie problemu przemocy domowej.
3. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
4. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową.
5. Wypracowanie metodyki pracy z ofiarami i sprawcami przemocy.
6. Profesjonalne wspieranie merytoryczne rodziny w rozwiązywaniu stanu kryzysowego związanego z przemocą.
7. Monitorowanie sytuacji rodziny do rozwiązania problemu przemocy.
8. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
9. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.
10. Opracowanie wieloletniej strategii przeciwdziałania przemocy domowej.
11. Monitorowanie i ewaluacja programu.
12. Sporządzanie sprawozdań i statystyk z działań prowadzonych w danym roku.

VI. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O FUNKCJONOWANIU ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I PRACY GRUP DIAGNOSTYCZNO - POMOCOWYCH W 2023 R.

1. Zgodnie z art. 9a pkt 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w 2023 r. zorganizowano cztery spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego: 21 marca, 12 lipca, 13 września i 15 listopada. Nowelizacja ustawy wprowadziła zmianę w częstotliwości posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego, które obecnie odbywają się również w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Tematem spotkań były m. in.:

- 1) przyjęcie planu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na 2023 r.,
- 2) przedłożenie i omówienie sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2022,
- 3) omówienie danych statystycznych za pierwsze półrocze 2023 r. z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 4) omówienie zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i wchodzących zmian w funkcjonowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 5) odwołanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i powołanie nowych członków,
- 6) wybór przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 7) przedstawienie propozycji zmian w regulaminie Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 8) przyjęcie regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy,
- 9) organizacja kampanii „Otwórz oczy stop przemocy”
- 10) przedstawienie przebiegu kampanii pt. „Otwórz oczy stop przemocy” zorganizowanej przez OPS, ZI i LCW
- 11) omówienie danych statystycznych za trzeci kwartał 2023 r. z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 12) omówienie danych statystycznych od stycznia do grudnia 2023 r. z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 13) dyskusja nad projektem planu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na 2024 r.

2. Dotychczasowe grupy robocze uzyskały w 2023 r. nową nazwę i obecnie nazywane są grupami diagnostyczno – pomocowymi. Na posiedzeniu grupy roboczej jaki i obecnie na diagnostyczno – pomocowej w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje

podejrzanie, że jest dotknięta przemocą domową, dokonuje się analizy w związku podejrzeniem stosowania wobec niej przemocy domowej. We współpracy z osobą doznającą przemocy opracowuje się indywidualny plan pomocy albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań. Na posiedzenie grupy diagnostyczno – pomocowej nie zaprasza się małoletniego. Niestawiennictwo osoby co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową nie wstrzymuje prac grupy diagnostyczno – pomocowej. Członkowie grupy spotykają się po raz kolejny, a na posiedzenie wzywają osobę wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową.

Grupy diagnostyczno pomocowe, tworzone dla rozwiązywania problemów związanych z przemocą domową, w indywidualnych przypadkach podejmowały działania polegające na:

- 1) diagnozowaniu problemu przemocy domowej,
- 2) wypracowaniu metodyki pracy z ofiarami i sprawcami przemocy,
- 3) działaniu interwencyjnym, nakierowanym na ochronę ofiar przemocy,
- 4) profesjonalnym wspieraniu merytorycznym rodziny w rozwiązywaniu stanu kryzysowego związanego z przemocą,
- 5) monitorowaniu sytuacji rodziny do rozwiązania problemu przemocy.

Do zadań grup diagnostyczno – pomocowych należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej,
- 2) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury pod jej nieobecność,
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno – terapeutycznych,

- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66 c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – kodeks wykroczeń,
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty”,
- 8) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

3. Pracę Grup diagnostyczno - pomocowych w ujęciu statystycznym oraz działania podejmowane w celu przeciwdziałania przemocy w 2023 r. ilustrują tabele.

Tabela 1. Interwencje kryzysowe - procedura „Niebieskiej Karty”

L.p.	Temat	Liczba w 2022	Liczba w 2023	Dynamika % (4:3)
1	2	3	4	5
1.	„Niebieskie Karty - założone ogółem, w tym przez:	72	78	108,3
	1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie i inne OPS,	3	4	133,33
	2) Komendę Powiatową Policji w Kościanie,	68	73	107,35
	3) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kościanie,	0	0	0
	4) placówki oświatowe,	1	1	100,00
	5) placówki służby zdrowia.	0	0	0
2.	„Niebieskie Karty” założone bez zgody ofiar.	2	3	150,00
3.	Ustanie przemocy w rodzinie po założeniu „Niebieskiej Karty”.	37	48	129,73
4.	Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty”.	60	54	90,00
5.	Liczba aktualnie otwartych NK na dzień 31 grudnia	22	32	145,45

Tabela 2. Ofiary i sprawcy przemocy.

L.p.	Temat	Liczba w 2022 r.	Liczba w 2023 r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ofiary przemocy - ogółem, w tym:	116	107	92,2
	1) kobiety,	68	67	98,5
	2) mężczyźni,	12	9	75,0
	3) dzieci	36	31	86,1
2.	Ofiary przemocy powyżej 60 roku życia.	14	15	107,1
3.	Ofiary przemocy – osoby niepełnosprawne.	3	2	66,7
4.	Sprawcy przemocy – ogółem, w tym:	72	83	115,3
	1) kobiety,	12	9	75,0
	2) mężczyźni	69	74	107,2

Tabela 3. Spotkania Grup Roboczych.

L.p.	Temat	Liczba 2022 r.	Liczba 2023r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Spotkania Grup Roboczych.	170	233	130,6
2.	Uczestnicy Grup Roboczych:			
	1) pracownicy socjalni,	172	225	130,8
	2) przedstawiciel KPP,	160	210	131,3
	3) przedstawiciel MKRPA,	95	108	113,7
	4) pedagodzy,	30	38	126,7
	5) prawnik,	1	0	0,0
	6) przedstawiciel służby zdrowia,	0	0	0,0
	7) kuratorzy,	2	3	150,0
	8) przedstawiciel PCPR,	0	2	0,0
	9) asystent rodziny,	6	12	200,0
	10) psycholog,	0	2	0,0
	11) inne osoby (np. mediator).	0	0	0,0
3.	Ofiary przemocy lub ich przedstawiciel.	54	72	133,3
4.	Sprawcy przemocy.	37	50	135,1

Tabela 4. Działania podejmowane przez Grupy Robocze.

L.p.	Temat	Liczba w 2022 r.	Liczba w 2023 r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	W stosunku do ofiar przemocy i ich rodzin :			
	1) pomoc finansowa,	11	9	81,8
	2) bezpłatne posiłki w szkołach i przedszkolach,	7	8	114,3
	3) paczki żywnościowe,	2	0	0,0
	4) odzież,	3	0	0,0
	5) skierowanie do psychologa,	19	28	147,4
	6) skierowanie do prawnika,	15	16	106,7
	7) skierowanie do pedagoga,	3	4	133,3
	8) skierowanie do grupy wsparcia,	1	0	0,0
	9) wprowadzenie do rodziny asystenta,	0	2	-
	10) systematyczne wizyty dzielnicowe w rodzinie,	158	240	151,9
	11) objęcie dziecka pomocą psychologiczno - pedagogiczną,	13	13	100,0
	12) skierowanie na bezpłatne badanie lekarskie,	0	0	0,0
	13) skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,	1	3	300,0
	14) odebranie dziecka zagrożonego i umieszczenie w innej rodzinie,	2	0	0,0
	15) wsparcie mediatora.	0	0	0,0
2.	W stosunku do sprawców przemocy:			
	1) skierowanie do MKRPA,	23	23	100,0
	2) zmotywowanie do podjęcia terapii lub leczenia odwykowego,	17	29	170,6
	3) skierowanie do psychologa,	12	16	133,3
	4) rozmowy interwencyjne,	58	26	44,8
	5) skierowanie sprawy do Prokuratury,	2	1	50,0
	6) współpraca ze sądem,	3	9	300,0
	7) skierowanie sprawy na Policję.	0	0	0,0

Tabela 5. Działania sądu wobec sprawców przemocy.

L.p.	Temat	Liczba w 2022 r.	Liczba w 2023r.	Dynamika
1	2	3	4	5 (4:3)
1.	Ograniczenie władzy rodzicielskiej.	2	2	100,0
2.	Pozbawienie władzy rodzicielskiej.	0	0	0,0

3.	Zobowiązanie do podjęcia leczenia lub terapii.	5	6	120,0
4.	Wydanie nakazu eksmisji z domu.	0	0	0,0
5.	Wydanie wyroku o karze pozbawienia wolności w zawieszeniu.	0	0	0,0
6.	Ustanowienie kuratora.	0	2	0,0
7.	Zasądzenie alimentów.	0	0	0,0
8.	Objęcie sprawcy programem korekcyjno – edukacyjnym	0	0	0,0
9.	Zakaz zbliżania się sprawcy do ofiary.	5	2	40,0
10.	Wydanie wyroku o karze pozbawienia wolności.	1	0	0,0

4. Wydatki ponoszone na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup diagnostyczno - pomocowych pokrywane są z budżetu Gminy Miejskiej Kościan w części pozostającej w dyspozycji dyrektora Ośrodka. W 2023 r. **koszt obsługi** Zespołu Interdyscyplinarnego wyniósł **86.468,29 zł** i był wyższy od kosztu z roku 2022 o 7.808,21zł (dyn.109,9 %).

VII. REALIZACJA CELÓW „PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE GMINY MIEJSKIEJ KOŚCIAN NA LATA 2016 - 2025”.

Przemoc domowa jest poważnym, zataczającym coraz szersze kręgi problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków.

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych, profesjonalnej edukacji dla osób działających na rzecz osób dotkniętych przemocą, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z

przeciwdziałaniem przemocy domowej, motywowanie społeczności lokalnej, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Realizacja zadania własnego gminy nakierowanego na tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej przebiegała w oparciu o:

- diagnozę problemu przemocy w rodzinie przeprowadzoną na terenie miasta Kościana w 2016 r.,
- cele szczegółowe „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Kościan na lata 2016-2025”.

1. Cel 1. „Zapewnienie skutecznej i profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy”

- 1) prowadzono Zespół Doradztwa Rodzinnego, świadczący pomoc psychologa, prawnika, pedagoga ofiarom przemocy,
 - a) do skorzystania z porad ww. specjalistów motywowano 48 osób. Z porad skorzystało w 2023 r. 17 ofiar przemocy i 39 członków ich rodzin,
 - b) wskazywano instytucje udzielające pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz motywowano do podjęcia terapii lub leczenia odwykowego. W 2023 r. wydano 23 skierowania do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz motywowano do terapii 29 osób.
- 2) w Klubie Integracji Społecznej tworzone grupy wsparcia dla osób doznających przemocy. W ramach „Akademii świadomego rodzica” udzielono wsparcia 2 rodzicom bądź opiekunom oraz pośrednio ich rodzinom liczącym 8 osób. Przeprowadzano rozmowy ze wszystkimi osobami doznającymi przemocy,
- 3) udzielono pomocy materialnej 9 osobom, w tym 8 dzieciom finansowano obiady w szkołach lub przedszkolach,
- 4) informowano o miejscach i instytucjach udzielających wsparcia ofiarom przemocy,
- 5) monitorowano sytuację rodzin dotkniętych problemem przemocy.

2. Cel 2. „Zmiana postaw społecznych, uwrażliwianie na temat zjawiska przemocy”.

- 1) rozpowszechniano ulotkę informacyjną o instytucjach wspierających i udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie (szkoły, przychodnie, urzędy itp.),
- 2) współpracowano z pedagogami szkolnymi w zakresie podnoszenia wiedzy o problemie przemocy w rodzinie,

3. Cel 3. Sprawne diagnozowanie zjawiska przemocy.

- 1) współpracowano z różnymi instytucjami w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie (wymiana informacji o podejrzeniu stosowania przemocy, tworzenie Grup roboczych i zapewnienie rodzinom wsparcia),
- 2) podnoszono kwalifikacje kadr zajmujących się zjawiskiem przemocy, w tym: udział w szkoleniach:
 - Przeciwdziałanie przemocy domowej – nowelizacja ustawy
 - Procedura Niebieskiej Karty 2023
 - Praktyka pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w świetle nowych rozwiązań prawnych
 - Obowiązkowe szkolenie dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych zrealizowane zgodnie z art. 9a ust. 5a Ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

4. Cel 4. Oddziaływanie na sprawców przemocy.

- 1) motywowanie sprawców przemocy uzależnionych od alkoholu do zachowania abstynencji,
- 2) kierowanie osób uzależnionych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) wskazywanie instytucji udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- 4) kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.

VIII. WNIOSKI.

1. Analiza pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych / grup diagnostyczno - pomocowych pozwala sformułować następujące wnioski:
 - 1) w roku 2023 r. zwiększyła się (w porównaniu z rokiem 2022) liczba spraw wszczętych w związku z wdrożeniem procedury „Niebieska Karta” o 6 (dynamika 108,3 %). Prowadzono postępowanie w sprawie 78 Kart.
 - 2) odnotowano mniej sytuacji zakończenia Niebieskiej karty w stosunku do roku 2022 (dynamika 90,00 %).
 - 3) w wyniku działań interwencyjnych i merytorycznego wsparcia środowisk dotkniętych przemocą odnotowano ustanie przemocy w 48 rodzinach, co można uzasadnić:
 - a) większą skutecznością i wykorzystaniem potencjału różnych instytucji uczestniczących w rozwiązywaniu problemu przemocy,
 - b) zwiększeniem poczucia bezpieczeństwa osób poszkodowanych i ograniczenie poczucia bezkarności sprawców przemocy,
 - c) wykorzystaniem nowych instrumentów w zwalczaniu zjawiska przemocy (koordynacja działań instytucji, kierowanie do psychologa, kierowanie spraw o stosowaniu przemocy na policję i do prokuratury itp.),
 - d) zwiększenie poczucia wzajemnego, profesjonalnego wsparcia służb i instytucji, uczestniczących w rozwiązywaniu problemu przemocy.
2. Analiza badanych przypadków przemocy nadal wskazuje na „nieuświadomianą przemoc”, tj. zachowania w sferze psychicznej, ekonomicznej, a nawet fizycznej, które w powszechnej świadomości nie są traktowane jako przemoc domowa. Stąd potrzeba kontynuowania i wdrażania nowych przedsięwzięć nakierowanych na edukację i profilaktykę w zakresie przemocy domowej, przy zaangażowaniu podmiotów, działających w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej (lokalne instytucje publiczne, placówki oświatowe, służba zdrowia i organizacje pozarządowe).
3. W ocenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych/ grup diagnostyczno – pomocowych program ochrony ofiar przemocy, obejmujący działania terapeutyczne, poradnictwo, pomoc finansową itp., realizowany jest w sposób prawidłowy, jednakże występują nadal trudności w realizacji działań wobec sprawców przemocy. W systemie zapobiegania zjawisku przemocy brak skutecznych narzędzi oddziaływania na sprawców.

OPIS KAMPANII SPOŁECZNEJ PN. „OTWÓRZ OCZY - STOP PRZEMOCY !”

W marcu 2023 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego podjęli decyzję o kontynuacji kampanii społecznej dla społeczności lokalnej, uświadamiającej jak można przeciwdziałać przemocy i uwrażliwić na krzywdę innych. Postanowiono, że kampania zostanie przeprowadzona przy udziale Centrum Wolontariatu działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościanie.

Organizatorzy kampanii zadecydowali, aby promowała ona postawy nieagresywne. Postanowiono zaangażować w nią uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych oraz I i II klas szkół ponadpodstawowych. Zaproszono do współpracy wszystkich pedagogów kościańskich placówek oświatowych.

Przebieg kampanii:

W dniu 28.11.2023 r. w Kościańskim Ośrodku Kultury odbyła się konferencja "Otwórz Oczy Stop Przemocy" realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie w partnerstwie z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej Gminy Miejskiej Kościan przy wsparciu organizacyjnym naszych niezawodnych wolontariuszy. Konferencja była początkiem Kampanii Społecznej planowanej na lata 2023 - 2024. Celem kampanii jest uwrażliwienie społeczności lokalnej na krzywdę i przemoc domową oraz promowanie postawy nieagresywnej. Konferencja obejmowała 2 panele: dla młodzieży oraz dla seniorów. W pierwszym panelu młodzież miała okazję spotkać się z Panią Heleną Strzałkowską, Dyrektorem Młodzieżowego Centrum Profilaktyki "Alternatywa" w Lesznie oraz Panem Piotrem Plichtą pseudonim Poison, artystą i profilaktykiem. W drugim panelu seniorzy wysłuchali prelekcji Pani Barbary Wojtaszek z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu pt. "Osoba starsza uwikłana w przemoc domową - rzeczywistość i dalej?" oraz prelekcji mł. asp. Pani Pauliny Piechowiak z Komendy Powiatowej Policji w Kościanie pt. "Bezpieczeństwo seniorów w życiu codziennym oraz przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych". Seniorzy mieli również okazję wziąć udział w projekcji filmu "Johnny", która poprzedzona była prelekcją przeprowadzoną przez edukatora medialnego Pana Łukasza Nieradko.

Druga część kampanii planowana na pierwszą połowę 2024 r. prowadzona jest w szkołach, przy współpracy z pedagogami szkolnymi poszczególnych szkół. Ogłoszono konkurs, który stanowi realizację zadania nr 2.1 pkt.2 określonego w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Kościan na lata 2016 –

2025, który stanowi załącznik do Uchwały Nr XII/136/16 Rady Miejskiej Kościana z dnia 21 stycznia 2016 roku. Konkurs polega na stworzeniu przez całe klasy materiału filmowego wykonanego w dowolnej formie np. spot, reels, teledysk, scenka, zawierającego hasło „Otwórz Oczy Stop Przemocy” o tematyce wpisującej się w przeciwdziałanie przemocy. Zakres czasowy materiału konkursowego – 30 sekund do 2 minut. Konkurs odbywa się dwuetapowo. Pierwszy etap wewnątrzszkolny, którego efektem będzie wyłonienie jednej zwycięskiej klasy. Laureaci etapu wewnątrzszkolnego automatycznie biorą udział w drugim etapie konkursu międzyszkolnego.

Rozstrzygnięcie konkursu na etapie wewnątrzszkolnym nastąpiło do 15 kwietnia 2024r.:

Termin składania prac konkursowych na etapie międzyszkolnym do 22.04.2024 r. Prace składano w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościanie, ul. Szczepanowskiego 1.

Rozstrzygnięcie konkursu na etapie międzyszkolnym odbędzie się podczas uroczystego zakończenia kampanii „Otwórz oczy – Stop przemocy!” nie później niż do 21.06.2024 r.

Podsumowując: dzięki uprzejmości, integracji i zaangażowaniu wielu osób z instytucji kościańskich należy mieć nadzieję, że projekt zostanie przeprowadzony i zakończony pomyślnie, a przede wszystkich osiągnięty zostanie cel kampanii, czyli:

- edukacja i uwrażliwienie na przemoc,
- włączenie lokalnej społeczności w promowanie postaw nieagresywnych

Kościan, 2024 – 05 – 08

Opracowała:

Aleksandra Kostrzevska